

Rendészeti tisztképzés a Rendőrtiszti Főiskolán¹ (1996–2005)

BLASKÓ Béla²

„Ahhoz, hogy az ember valami egész újat meglásson, ahhoz egészen másképp kell gondolkodni. És ha az ember másképp gondolkodik, azt mondják, hogy bolond.”

Szent-Györgyi Albert

A szerző a 20. század utolsó öt, valamint a 21. század első öt éve között eltelt időszakot átölelően nyújt képet a Rendőrtiszti Főiskola (RTF) életéről, amelynek 1997 és 2005 között a főigazgatója volt. Korábban maga is nappali tagozatos hallgatója volt az intézménynek, kitüntetéses, úgynevezett „vörös diplomával” végzett. Az RTF-en, illetve a jogutód Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán (RTK) évtizedekig látott el tanszék-, illetve intézetvezetői feladatokat, 2012–2015 között pedig az RTK oktatási dékánhelyetteseként tevékenykedett. Írásában érinti az intézmény első - egyben sikeres - akkreditációs megmérettetéséhez vezető út főbb állomásait, amelyeket bejárva az RTF a magyar felsőoktatási rendszer hivatalosan is elismert, integráns részévé válhatott. A területi korlátok adta lehetőségek figyelembevételével szó esik a Magyar Rendészettudományi Társaságot a megalakulásakor gesztorként befogadó főiskola életében történt egyéb kiemelésre érdemes folyamatról, valamint a korábbi időszakokhoz képest történő változásokról.

Kulcsszavak: akkreditáció, 50 éves rendőrtisztképzés, alapidokumentumok, Rendőrtiszti Főiskola, Magyar Rendészettudományi Társaság

Mindenekelőtt köszönetet mondok a felkérésért, nevezetesen az *50 éves a rendészeti felsőoktatás* című kiadványban – a fenti témájú írással – való megjelenés lehetőségéért. Felkérésemben – vélhetően – szerepet kapott az a tény, hogy jómagam a cím által átfogott időszakban különböző vezető beosztásokban részese lehettem honi rendészeti felsőoktatásunknak.³ Tekintettel arra, hogy életemben először 1978-ban léptem át az RTF

¹ Tanulmányom megírásához felhasználtam a *Magyar Rendészet* különszámában *A rendészeti felsőoktatás fejlődése a rendszerváltástól az egyetemi karrá válásig* címmel megjelenő írásom aktuális részeit.

² Prof. Dr. Blaskó Béla ny. r. vezérőrnagy, Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Büntetőjogi Tanszék, Szent-Györgyi Albert-díjas egyetemi tanár, professor emeritus.

Béla Blaskó, PhD, ret. Police Major General, University of Public Service, Department of Criminal Law of the Faculty of Law Enforcement, Professor Emeritus.

E-mail: blasko.bela@uni-nke.hu

³ A rendészeti felsőoktatás kifejezést – szűkebb értelemben használom és – az RTF-re vonatkoztatom. Magam is tisztában lévén azonban azzal, hogy ilyen jellegű tevékenység az általam tárgyalt időszak alatt máshol is folyhatott.

kapuit, és professor emeritusként mind a mai napig is végzem oktató-kutató munkámat a jogutód Nemzeti Közszoigálati Egyetem berkein belül, a cím annyiban pontosításra szorul, hogy írásomban a 20. század utolsó öt, valamint a 21. század első öt éve, vagyis az 1996–2005 közötti időintervallumot tekintem át.

Amint azt korábbi RTF-témájú írásaimban megtettem, itt is szükségesnek tartom annak megemléítését, hogy természetesnek veszem, ha a szóban forgó időszak történéseit a – különösen – kívülről szemlélő, azt figyelemmel kíséző személyek (így például akár a mindenkori irányító főhatóság képviselői) más hangsúlyoznának, vagy emelnének ki, vagyis máshogy súlypontosznának, és bizonyos kérdésekben – az enyémtől eltérő más „információs közegben” való „mozgásuknál” fogva, ott tevékenykedve – esetleg részben vagy egészben, eltérő véleményüknek adnának hangot.

Azt is előre kell bocsátanom, hogy írásom semmiképp nem járhat konkrét személyeknek való sérelem okozásával. Senki jó hírének, becsületének, szakmai munkásságának nem kívánok ártani. Amennyiben neveket említek, azt csupán olyan személyekre nézve engedem meg magamnak, akiknek – szubjektív megítélésem szerint – jelentős érdemei voltak abban, hogy az RTF a címben jelzett időszak alatt folyamatosan fejlődve, a magyar felsőoktatási rendszer integráns részévé válhatott.

Utaltom kell még arra, hogy az adott időszak „fejlődését” minden bizonnyal érzékeltetni lehetne az eltelt évek alatt napvilágot látott új és újabb, vagy legalábbis „korszerűsített” tantervek, intézményi fejlesztési tervek, a személyi feltételek, valamint a hallgatói (akár szakokra bontott létszámok) és egyéb adatsorok, táblázatok időrendbeli közlésével, már amennyiben ezek még rendelkezésre állnak. Magam e munkában – mindamelllett, hogy ahol szükségét látom a tételes adatközlésnek, ott megteszem, de – elzárkózom attól, hogy a szóban forgó időszak változásait csupán statisztikai információk mechanikus közreadásával mutassam be.

A tanulmány tagolásánál az ezredforduló előtti öt, illetve utáni öt évet vettem alapul, felosztva ezeket 3 fejezetre, részben igazodva a tárgyalt évtized vezetői periódusaihoz.

Az ezredfordulót megelőző öt év történései

Újévi „meglepetés”

Nem túlzás azt állítani, hogy az RTF majd’ teljes személyi állománya – néhány „jól értesült” kollégától eltekintve – nem kis meglepődéssel konstatálhatta, hogy 1996. január 1-jétől (szinte egyik napról a másikra) új parancsnokot neveztek ki a Rendőrtiszti

Főiskola élére.⁴ Nem értettük a korábbi főiskola parancsnok Dános tábornok „rapid menesztésének”, az általa beindított reformfolyamatok befagyasztásának okát. Előszörban nem is a reformok bevezetése érdekében – úgy a tanszékek, mint a vezetés által – elvégzett jelentős mennyiségű munka miatt, hanem egyszerűen azért, mert a jövőre irányuló elképzeléseit az állomány kiemelkedő többsége – én is – a magáévá tette. A jól értesültek híreszteléseivel, a „zuhanyhíradóban” terjedő pletykákkal pedig már akkor sem volt semmi értelme foglalkozni. Az új parancsnok érkezését követően az RTF felsővezetői állomány szinte teljesen lecserélődött.⁵

Az a már korábbi években is felvetett – az irányító hatóságnak szóló – kritika pedig ebben az időszakban megint erőteljesebben (és abban a tényszerű megállapításban) jelentkezett, nevezetesen: hogy a rendvédelmi felsőfokú alapképzés 1990 óta miniszteri értekezlet önálló napirendjén nem szerepelt.

Nos, a vezetőcsere egyúttal alkalmat adott arra az irányító hatóságnak, hogy több nézőpontból végeztesen – mintegy komplex – értékelést az RTF eddigi tevékenységéről. Így került sor arra, hogy az RTF parancsnoka már az 1996. október 15-i „Előterjesztésében” adott helyzetértékelése több olyan hiányosságot mutatott fel, amelyeknek a kiküszöbölését rövid távú, azonnali végrehajtást igénylő feladatokként jelölte meg. Az anyag annyiban is tárgyyszerű volt, amennyiben arra utalással kezdődött, hogy a helyzetértékelés az RTF utóbbi hat évet felölelő (gyakorlatilag a rendszerváltozástól számított) munkájáról szól.⁶

Az „Előterjesztés” leszögezte, hogy napirenden van a képzés *minőségi átalakítása*. Ezt azonban csak *működőképes és törvényes alapokon* nyugvó tanintézet képes végrehajtani. Az utóbbi követelmény különösen időszerűvé vált azzal, hogy 1996. szeptember 1-jén hatályba lépett a módosított felsőoktatási, valamint a katonai és a rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló törvény.

⁴ Az új parancsnok kinevezése – amely előtt megyei rendőrfőkapitányként szolgált – egyebekben amiatt is sajátos volt, mert a honi felsőoktatási intézmények élére ez idő tájt már csak tudományos fokozattal rendelkező személyek pályázhattak. Ez esetben ez az alapvető kritérium hiányzott. 1994. szeptember 1-je óta főiskola-parancsnok kinevezésére már a belügyminiszter az 1993. évi LXXX. törvény alapján nem volt jogosult, *arra törvény nem hatalmazta fel*. E törvény 56. § (2) bekezdése szerint: „A főiskolai főigazgatót az egyetemi tanárok és főiskolai tanárok közül a főiskolai tanács – nem állami felsőoktatási intézmény esetén a fenntartó – felterjesztésére, majd ennek alapján a művelődési és közoktatási miniszter javaslatára a miniszterelnök – a 73. § b) pontja szerint – bízza meg, menti fel, illetve erősíti meg.”

⁵ A korábbi vezetésből a korán elhunyt dr. Dénes Sándor r. ezredes maradt a helyén mint az RTF parancsnokának általános helyettese. Dr. Finszter Géza professzor úr kapott kinevezést az RTF parancsnokának oktatási és tudományos helyettesi posztjára. Új főtitkár és gazdasági igazgató érkezett az intézménybe, akik az új parancsnokhoz mint korábbi kollégái csatlakoztak. Magam 1996. május 16-i ezredesi kinevezésemet követően kerültem az RTF parancsnokának oktatási helyettesi beosztásába. Erre azt követően került sor, hogy a BM az oktatási és tudományos parancsnokhelyettesi beosztások szétválasztásáról döntött. A Bűnügyi Tudományok Tanszék tanszékvezető-helyettesi beosztásából az RTF felső vezetésébe kerülve nem először szembesültem a felső vezetői szinten jelentkező és megoldásra váró problémákkal, köztük mindjárt az akkreditációra való felkészülés feladataival. E feladat koordinálásával egyébként dr. Dénes ezredes úr volt megbízva.

⁶ A helyzetértékelés ezzel rációfolt a helyenként fel-felbukkanó konteóra, amely szerint csupán annak igazolása a cél, hogy a korábbi parancsnok „menesztése” utólag valamivel magyarázható legyen.

Az „Előterjesztés” megállapításából az alábbiakat emelem ki:⁷

- Az oktatói kar stabilitást mutat, létszámhiány nincs.⁸ Jelentős volt viszont a változás az irányító posztokon. Hat év alatt három főigazgató követte egymást. Az általános helyettes kivételével a főigazgató közvetlen vezetői környezete többször is cserélődött.
- Az oktatás két színhelyen, a Farkasvölgyi és az Alsóhegyi úton folyik. A hallgatók két kollégiumban (Farkasvölgyi 540 fő, Alsóhegy 108 fő) kapnak elhelyezést.
- Számolni kell azzal, hogy 1997 közepére el kell hagyni az Alsóhegyi úti épületet. Így elveszítünk 5000 négyzetméter oktatási teret,⁹ valamint a kutatóintézet helyiségeit. Végeredményben ezzel veszélybe kerül a teljes levelező oktatás és a kutatói tevékenység.
- Az elméleti képzés jó színvonalú, de nem igazodik kellően a szakfőiskolai jelleghez. *A gyakorlati képzés aránya kisebb a szükségesnél, módszertana kialakulatlan, tárgyi feltételei hiányosak.* Parancsnoki felkészítés alig folyik, a rendvédelmi gyakorlati vezetés főiskolai oktatásának nincsenek előzményei.
- A kutatási teljesítmény kiegyensúlyozatlan. A tudományos eredmények átvétele az alapozó és a jogi tárgyakkal folyamatos, a szakmai irányokban azonban hiányos, részben mert a hazai kutatások itt *elmaradtak*, részben mert a nemzetközi irodalom *nem kellően ismert*.
- Az alkalmazott kutatások színvonala nem megfelelő, minthogy az erre leginkább hivatott tanszékeken ilyen munka nem folyik. Ennek következménye a hiányos írott tananyag és az oktatási módszertan kidolgozatlansága.
- A rendészeti alapkutatások a kutatóintézetre koncentrálódnak. A főállású kutatóknak nagyobb figyelmet kellene szentelniük a gyakorlatot közvetlenül segítő témakörökre.
- Az 1993. évi LXXX. törvény a felsőoktatásról (Ftv.) két fontos határidőt is kiköt. 1998. december 31-ig minden magyar felsőoktatási intézetet újra kell alapítani. Az RTF alapító okiratát is eddig a határidőig szükséges a kormánynak a Parlament elé terjeszteni. Az első akkreditációt legkésőbb 2000. június 30-ig kell lefolytatni.
- A jogállási törvény pedig a következő lényeges változásokat vezette be: a) a hivatásos oktatói kar rendelkezési állományba kerülését vezényléssel; b) a hallgatói jogviszony három típusának, *a polgári, az ösztöndíjas és a kettős jogállású státusz*

⁷ Részletek az „Előterjesztés” a Rendőrtiszti Főiskola (RTF) munkájáról 1996. 10. 15-én kelt – nem minősített – jelentésből.

⁸ A főállású oktatók létszáma 156 fő volt, közülük 142 fő rendelkezett oktatói címmel, további 7 fő nyelvtanár és 7 fő szakoktató volt. A tanári címek megoszlása: 10 főiskolai tanár, 22 docens, 72 adjunktus, 38 tanársegéd volt. Az oktatók sorában 128 fő egyetemi, 28 fő pedig főiskolai végzettségű volt. A tanári karban 13-an rendelkeztek tudományos fokozattal (1 fő a tudomány doktora, 12 fő kandidátus). Az oktatók megoszlása alkalmazási jogviszonyuk szerint: 68 fő hivatásos, 88 fő közalkalmazott volt.

⁹ Az 1997/98. tanévre a választható szakok és a nappali/levelező tagozatra felvehető irányszámok a következők voltak: bűnügyi 140/60; közrendvédelmi 25/40; közlekedési 20/15; igazgatásrendészeti 15/15; büntetés-végrehajtási 15/15; határrendészeti 25/75; vámgazgatási 20/15; vámnyomozói 0/15.

kialakítását; c) a vezetői és az oktatói helyekre a *pályázat* általánossá tételét és a határozott időre szóló megbízás bevezetését.

Fentebb utaltam már arra, hogy az irányító hatóság több nézőpontból értékelte az RTF tevékenységét. Vezetői kinevezésemet követően sorjázta az irányításom alá tartozó oktatási területtel összefüggő feladatok. Elég, ha csak a nem kis számú tanszék tevékenységének koordinálását, a felső vezetés és a tanszékvezetés közötti „híd” szerepének betöltését említem. Nos, emellett az RTF parancsnoka másodmagammal (dr. Virányi Gergely hőr. ezredes úrral) egy jelentős nagyságrendű – alább vázolt – feladatban való részvételre delegált.

A Belügyminisztérium Rendészeti Helyettes Államtitkára (dr. Kacziba Antal) 1996. szeptember 20-án értekezletet hívott össze munkabizottság¹⁰ megalakítása céljából. Ennek apropójaként (és egyúttal feladatokként, szűk határidőt szabva) az alábbiakat jelölte meg:¹¹

Elkészült a BM által jóváhagyott, ORFK átszervezési javaslat (KBI, Készenléti Rendőrség). A továbbiakban az ORFK van felhatalmazva arra, hogy a szervezet-átalakítást folytassa. Azonban nem lehet úgy átalakítást végrehajtani, hogy a BM-en még mindig meglévő párhuzamos megoldásokat ne szüntessék meg. Ennek érdekében át kell tekinteni:

- az oktatási szervezeti és koncepcionális kérdéseket. Meg kell teremteni az ORFK-n és a BM-ben működő oktatás közötti szervezeti összhangot, kiküszöbölve a párhuzamosságokat;
- a különböző képzési formák – így középfokú képzés és a felsőfokú tisztképzés – közötti átmenetet biztosítani kell;
- hiányzik a rendszerből a meglévő középfokú képzés és felsőfokú tisztképzés mellett a vezetőképzés;
- a BM tisztában van azzal – tekintettel az Ftv.-re is –, hogy az oktatás irányításában korlátozott a jogköre. A felsőfokú oktatás autonómiája nagy, de a BM nem kíván lemondani a felügyelet jogáról, amely nem tanfelügyeletet, hanem folyamatos minisztériumi rálátást biztosító felügyeletet jelent.

Albizottságunk nevében a *Javaslat a rendőrtisztképzés koncepciójához, szervezeti és szakirányítási megoldásaihoz* címmel elkészített jelentést 1996. október 2-án „tehettem le” a munkabizottság asztalára. Itt csak arra van lehetőség, hogy e jelentésből kiemeljek néhány megállapítást.¹² Így:

¹⁰ A munkabizottság vezetésére dr. Bakondi György hőr. vezérőrnagy, a határőrség országos parancsnokának helyettese kapott megbízást. Én a II. sz. albizottság tevékenységéért feleltem, amelynek tagjai dr. Virányi Gergely hőr. ezredes és Dr. Sándor Vilmos hőr. ezredes C.Sc (ZMNE) voltak.

¹¹ A munkabizottság feladatai közül csak az oktatásra vonatkozók kiemelésére szorítkoztam.

¹² Részlet a *Javaslat a rendőrtisztképzés koncepciójához, szervezeti és szakirányítási megoldásaihoz* című, a 2. sz. albizottság 1996. október 02-án kelt – nem minősített – jelentéséből.

„1. Reformértékű, átfogó korszerűsítési programra van szükség a rendőrtisztképzésben. A modernizáció több lépcsőben – bizonyos elemeit tekintve több éves folyamatban – valósítható meg. E reformértékű korszerűsítési programnak az alábbi főbb sarokpontjai vannak:

a) A reformnak stabilizálnia kell, hogy a rendőrtisztképzés a továbbiakban is a hazai felsőoktatás szerves része maradjon, a főiskola állami és szakmai felsőfokú képesítést és oklevelet biztosítson.

A főiskolán szakértelmiségi képzést kell a jövőben is folytatni, amely biztosítja, hogy a rendőrség magas jogalkalmazói kultúrával, a legitim fizikai erőszak alkalmazására professzionális gyakorlati felkészültséggel rendelkező – európai relációban is kompatibilis tudással bíró – a társadalmi környezettel színvonalasan kommunikálni tudó, vezető beosztásokra is alkalmas, szakmai, társadalmi és erkölcsi értékeket hordozó felsőfokú képesítéssel rendelkező szakembereket kapjon.

b) A főiskola 25 éves tevékenységében meghatározó érték a jogi alapozó tantárgyak magas színvonala. Ezek jelentőségének és minőségének megőrzése mellett nagyobb figyelmet kell fordítani a rendvédelmi jogalkalmazás specifikumaira, melyek a közjog más területeitől alapvetően eltérnek. A jogi kultúra jelentősége a jogállamban különösen felértékelődik. [...] Jogállamban a rendészeti tevékenységnek – a hagyományosan, több évszázad óta jogilag szabályozatlan összetevőit – a jog sáncai közé kell beterelni. Az Európai Közösség jogában szigorú szabály, hogy a nyílt és operatív felderítő tevékenységen túl jogi korlátok között folyjon a rendészeti tevékenység másik bázisát képező közrendvédelmi tevékenység is. [...]

d) A főiskolai alapképzés vizsgálata, a rendőrtisztképzés elemzése, illetve modernizációjának felvázolása elválaszthatatlan a főiskolán folyó büntetés-végrehajtási, vám- és pénzügyőr, valamint határrendész tisztképzés vizsgálatától, valamint mindezek modernizációjától. [...]

2. A korszerű, integrált kriminalisztikai szemlélet meghonosítása tartalmi és szerkezeti változtatásokat követel meg. Az operatív ismereteket a krimináltaktikától elválasztó, dezintegráló szemléletmódot nem tartjuk helyesnek. [...] A kriminalisztika tudományának művelésére, oktatására – az országban egyedülálló módon – célszerű önálló Kriminalisztikai Tanszéket működtetni a Rendőrtiszti Főiskolán. [...]

3. [...] Az alapképzésben növelni szükséges a hallgatók vezetéstudományi felkészültségét. A vezetéstudomány általános elveinek oktatásán túl célirányos vezetői felkészítést kell folytatni, amelynek birtokában a hallgató képessé válik beosztott vezetői munkakörök ellátására. [...]

5. Véleményünk szerint a főiskolai alapképzésnek a nappali tagozaton nyitottnak kell lennie. Egyes szakokon (pl. közbiztonsági szak) célszerű elemezni az esetleges zárt pályázati rendszer bevezetésének szükségességét és a bevezetése előtt célszerű hatásvizsgálatokat végezni. A nappali és levelező tagozatos képzésnek egyaránt biztosítania kell tartalmilag az egymásra épülő többszintű képzést, valamint a horizontális és vertikális átjárhatóságot. [...]

A képzési rendszer felépítésének lehetséges modellje a következő:

- A nappali tagozatra jelentkező hallgatók egy része polgári pályázó, szakmai előképzettségük nincs, ezért célszerűnek tartjuk részükre a nappali tagozatos képzésben az 1 + 3 éves képzési rendszer felépítését, az előkészítő évfolyam bevezetését, amely egyenértékű lehet a szakiskolai képzés első tanévének, valamint az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés első tanévének anyagával.
- A nappali tagozatra – alanyi jogon – jelentkező hallgatók egy része rendőr szakiskolai képesítéssel bíró belső pályázó. Ők a szakmai előképzettségükre tekintettel – előkészítő évfolyam elvégzése nélkül – eredményes felvételi vizsga alapján a főiskola nappali tagozat első évfolyamán kezdhetik meg tanulmányaikat. [...]

6. Újólág és részletesen elemezni kell a főiskola, valamint a hazai polgári és honvédségi felsőoktatási intézményekkel kialakítható kapcsolatok lehetőségeit, az együttműködés célját, területeit, tartalmi vonatkozásait. [...]

7. A gyakorlati képzés rendszerében, tananyagában, időtartamában, módszertanában minőségileg javítani kell. Újólág elemzésre szorulnak az elméleti és gyakorlati felkészítés arányai, melyeket célszerű szakonként, tantárgyanként és tananyagrészenként optimalizálni. Ezt követően *következésképpen* érvényesíteni kell a gyakorlatra orientált felkészítést a főiskolai tanórákon, valamint a szakmai gyakorlatokon. [...]

11. A főiskolán folyó színvonalas kutatómunka nagyságrendjét jelentős mértékben növelni szükséges. Célszerű összehangolni a főiskolán, a Rendvédelmi Kutatóintézetben, a Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézetben, valamint a szakmai szerveknél rövid, közép és hosszú távon folyó kutatótevékenység célját, fő irányait, feladatait, területeit, szervezeti kereteit.”

Röviddelkésőbb megismerhettük az irányító hatóság RTF-re vonatkozó – 1994 márciusától 1995 decemberéig terjedő időszakot átfogó – kritikáját. Ennek megállapításában több helyen is – jóllehet átcsomogolva, de – visszaköszönnek a fent már említett „Előterjesztésben”, illetve albizottságunk jelentésében foglalt megállapítások is.

A szóban forgó kritika az érintett időszakról megállapította, hogy egyfelől a dinamikus változások és az átfogó reformok megszületése, másfelől pedig ezeknek a végig nem vitele jellemzi. Így többek között:

- Elkészült a főiskolai képzés átalakítását szolgáló reformterv, amely egyes pontokon helyesen határozta meg a tanintézet előtt álló feladatokat. Indokolt volt az a célkitűzés, amelyik a gyakorlati képzés erősítésére és a végrehajtó szolgálatokkal tartott kapcsolatok szorosabbá tételére irányult.¹³
- Az új tantervnek viszont fogyatékosága volt, hogy ezúttal sem alapozhatott egy szakszerű és mindenre kiterjedő helyzetfelmérésre, és nem kellő mértékben épített a végrehajtó szolgálatok követelményeire, főleg azért nem, mert az ilyen

¹³ Úgy a korábban hivatkozott „Előterjesztés”, illetve albizottsági jelentés utalt annak szükségességére, hogy a gyakorlati képzést erősíteni kell, és ezt tartalmazta a BM szintén hivatkozott kritikája. Kissé ellentmondásos annak a kérdésnek a nyitva hagyása, hogy a korábbi vezetés időszakában kidolgozott úgynevezett praxisorientált képzési rendszer mennyiben és miért nem felelt meg az elvárásoknak.

fordulatokhoz nélkülözhetetlen koordináció elmaradt, avagy csak formálisan hajtották végre.

- A reform szakítani kívánt a rendőri területen addig követett specializációval, és egy általános rendőri szak bevezetését tervezte.
- A vezetés elismerésre méltó erőfeszítéseket tett a pedagógiai, valamint a kutatómunkához nélkülözhetetlen autonómia biztosításáért. Ugyanakkor azonban nem helyeződött kellő súly a rendvédelmi szakképzés sajátosságaira. Különösen arra a tényre, hogy a már előkészületben lévő egységes szolgálati törvény tervezete eldöntötte, a rendőrség és a közbiztonság oltalmazásában hatáskörrel rendelkező, más rendvédelmi szervek megőrzik centralizált felépítésüket, katonai rendjüket, a végrehajtó területeken általános marad a hivatásos szolgálati jogviszony.
- Az általános képzés, avagy a specializáció alternatívájában a generális tudásra helyeződött a hangsúly, szemben azzal, hogy a végrehajtó szolgálatok szervezeti kultúrája az ilyen módon kiképzett szakemberek fogadására nem alkalmas. Először azért nem, mert a nyomasztó létszám gondok azonnal szolgálatba állítható szakembereket igényelnek, másodszor pedig azért nem, mert a rendvédelem területén nem működik gyakornoki rendszer.
- Kérdéses volt az is, hogy milyen státuszba kerüljenek a nappali tagozat hallgatói. A felsőoktatási jelleg a civil hallgatói jogviszonyt feltételezi, a rendvédelmi szakképzés specialitásai viszont a hivatásos státuszt igénylik. Ez utóbbi követelmények háttérbe szorulása vezetett ahhoz a gondolathoz, amely a polgári hallgatói állomány kialakítását szorgalmazta, és ezzel szinte kezelhetetlen helyzetet teremtett már az 1995–96-os tanév I. évfolyamánál is. Ezt csak a hivatásos állományba vételről intézkedő miniszteri döntés volt képes feloldani.
- A jövő alakítása szempontjából alaposabb megfontolást érdemelt volna a nyitott, avagy a zárt rendszerek közötti választás is. Az 1995-ös reform teljes mértékben elvetette a zárt rendszert, holott az akkor már harmadik éve működő rendőr szakközépiskolák az integrált képzési koncepciót sürgették. A közbiztonsági parancsokra való felkészítés komolyan felvethette volna ebben a szakirányban a zárt rendszer fenntartását.
- A tanintézetben nem jöttek létre megfelelő színvonalú tudományos műhelyek. Ezek hiányában nem is készülhettek el a szakmai tárgyakat megalapozó tankönyvek és jegyzetek, nem volt kimunkálható a gyakorlati készségek átadására alkalmas módszertan sem.
- A reform során mindvégig kevés nyomatékot kapott az a tény, hogy közeledik az akkreditáció időpontja. Erre pedig már a felsőoktatásról szóló törvény 1993-ban történt megjelenésétől kezdődően tervszerűen és folyamatosan készülni kellett volna.

Eljutva a rendszerváltozás hatodik évéig megállapítható volt, hogy az RTF ugyan megőrizte 25 éves működésének értékeit, különösen az elméleti alapozó tantárgyak

magas színvonalát, amely nemzetközi összehasonlításban is elismerést vívott ki. Azonban az RTF tevékenysége – az addigi kísérletek ellenére sem – támaszkodhatott kiforrott és következetesen végigvihető szakképzési koncepcióra.¹⁴

Az iménti – nem elhanyagolható – hiányosságtól eltekintve, 1997 tavaszán, kora nyarán már több olyan feladat tornyosult a közelgő vezetőváltás előtt álló RTF kollektívája előtt, amelyek végrehajtása nem tűrt halasztást. Ezek sorából a sarkalatosakat emelem ki.

Valamennyi felsőoktatási intézmény számára egyértelmű volt (amennyiben e státuszukat meg kívánják tartani), hogy legkésőbb 2006-ig át kell térniük az úgynevezett bolognai rendszerű, azaz a lineáris (egyetemek tekintetében három ciklusú, főiskolák esetén két ciklusú) képzési rendszerre.¹⁵ Illetve, ahogy fentebb erre már utaltam:

Az 1993-as felsőoktatási törvény 1998. június 30-i határidővel előírta a hazai felsőoktatási intézmények egységes eljárás keretében történő akkreditációját.¹⁶

E feladatok végrehajtásának a korábbi időszakokból voltak előzményei, de a munkálatok kiemelkedő része még előttünk tornyosult.

Az RTF vezetése és gyakorlatilag teljes személyi állománya – a mindennapi élet-tevékenység körébe tartozó oktató-nevelő, tudományos feladataik ellátása mellett – már nem először jelentős többletfeladatok felvállalásával hitet tett amellett, hogy az RTF-nek a honi rendészeti felsőoktatás bázisának kell maradnia.

Megindultak az akkreditációval összefüggő előkészületek.¹⁷ Külső szakértők bevonásával megkezdődött az RTF helyzetének az akkreditációs szempontok alapulvételeivel történő felmérése, mintegy előzetes „átvilágítása”. Az ehhez szükséges információk összegyűjtése – szűk határidővel, jelentős mennyiségű – adatközlési, értékelési feladatot rótt úgy az oktatási szervezeti egységekre, mint az RTF funkcionális, adminisztratív tevékenységét ellátó osztályaira.

Az említett „átvilágítás” rámutatott az RTF akkreditációja szempontjából neuralgikusnak tekinthető, komoly hátrányt jelentő pontokra. Ezekből csak a főbb kockázati tényezőket említem.

¹⁴ Amennyiben figyelembe vesszük például – a korábbi szabályozástól lényeges tartalmi eltérést nem mutató – 11/1997. (II. 18.) BM rendelet 6. §-át, amely szerint: „A belügyminiszter meghatározza a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai oktatásának, képzésének és továbbképzésének, továbbá a rendvédelmi tudományos kutatás irányait, és összehangolja az erre irányuló tevékenységet”, úgy az irányító hatóság RTF tevékenységét érintő (esetleg) negatív kritikái észrevételei persze sajátos megvilágítást nyernek.

¹⁵ Az úgynevezett bolognai rendszerű képzés az Európai Felsőoktatási Térség létrehozását célzó 1999-es Bolognai Nyilatkozatról kapta nevét. Terjedelmi okok miatt nincs lehetőség e rendszer legalapvetőbb jellemzőinek (előnyeinek, hátrányainak) az ismertetésére. Feltehető azonban, hogy e tanulmány olvasói jelentősebb részt egyébként is e képzési rendszerben végzik oktató-nevelő és kutató munkájukat. Itt csak annyit, hogy honi viszonyainkra nézve revelatív hatású volt a három egymásra épülő, diplomával (oklevéllel) záródó szint bevezetése, vagyis a bachelor (alapképzés), a masters (mesterképzés), valamint a doktori képzés.

¹⁶ Az Ftv. említett, 1996. július 3-i módosítása szoros határidőt írt elő a felsőoktatási intézmények – így az RTF – számára is. A módosítás szerint 2000. június 30-ig minden felsőoktatási intézménynek akkreditáltatnia kell magát. Amennyiben ez nem történik meg, az adott felsőoktatási intézmény önállóan nem működhet tovább, államilag elismert oklevelet nem bocsáthat ki, valamint tevékenysége sem finanszírozható államilag.

¹⁷ 1996. május 9-én intézkedés kiadására került sor az intézményi akkreditációs eljárásra történő felkészülés feladatainak végrehajtásáról. A feladatok ütemezése szerint az önértékelés és Küldetésnyilatkozat intézményi megtárgyalásának határidejeként 1997. április 30-a lett meghatározva.

- A BM az RTF alapidokumentumainak (alapító okirat, szakalapítás, képesítési követelmények¹⁸ stb.) előkészítése, jóváhagyása, felterjesztése során több vonatkozásban is mulasztásos törvénysértésben volt.
- Alacsony a doktori fokozattal rendelkező oktatók száma és aránya.
- Jelentős nagyságrendű az igazolt idegennyelv-tudás hiánya.
- Egyes szakokon kritikus a tankönyvek, jegyzetek állapota.
- Egyes szakokon kritikus a kutatási tevékenység (hiányzik az önálló tudományos tevékenység, a publikációk száma alacsony).
- Az RTF szintjén nagyon alacsony az oktatói óraterhelés.
- Még mindig kidolgozatlan az Ftv. által előírt szakirányú továbbképzési rendszer.

Az említett szoros határidő miatt arra már nem volt lehetőség, hogy az RTF vonatkozásában szóba jöhessen (a felsőoktatási törvény által egyébként lehetővé tett) más felsőoktatási intézménnyel való integráció, akár társulás, akár szövetségi formában.¹⁹

Ugrás a sötétbe. Az RTF soron kívüli akkreditációja

Amint látható, akadt feladat bőven. 1997 tavaszán a belügyminiszter pályázatot hirdetett az RTF főigazgatói álláshelyének betöltésére.²⁰ Az eddigi kinevezési gyakorlathoz képest a pályázat megjelentetése újonnan hatott. Korábban az RTF vezetőit 1990-től (egy főigazgatót és két parancsnokot) pályáztatás nélkül nevezték ki. Eleddig szokatlan lépésével a BM utat nyitott a felsőoktatásban egyébként a rendszerváltástól már elfogadott – és az Ftv.-nek is megfelelő módon történő – vezetőválasztásnak. A pályázat eredményhirdetését követően az RTF parancsnoka, amilyen meglepetésszerűen került az intézmény élére, olyan mód is távozott néhány vezető-társával együtt. Formális átadás-átvételre nem került sor, a munkát, és hangsúlyosan

¹⁸ 1996 októberében „a rendvédelmi felsőoktatás során alapképzésben részesülők képesítési követelményeiről” címmel elkészült a belügyminiszter 6-832/1/1976. sz. – nem minősített – előterjesztés-tervezete a kormány részére, azonban a „Határozati Javaslat” elfogadása elmaradt, ennek nyomán a kormányrendelet is a tervezet szintjén rekedt.

¹⁹ Az ilyen fúzió egyébként is azzal járt volna, hogy a BM elveszítette volna az RTF feletti felügyeleti jogát.

²⁰ 1997 áprilisában látott napvilágot a *Zsaru Magazin*ban a következő felhívás: „A Magyar Köztársaság belügyminisztere az 1996. évi XLV. tv. 4. § (2) bekezdése alapján pályázatot hirdet a Rendőrtiszti Főiskola főigazgatói feladatainak ellátására. A főigazgatói megbízás határozott időre – 1997. június 1-jétől 5 évre – létesül, mely egy alkalommal újabb 5 évre meghosszabbítható.” A pályázatok elbírálására 1997. május 28-án került sor. A négy pályázó közül a sors nekem kedvezett, mert a Főiskolai Tanács titkos szavazással, meggyőző szavazati aránnyal mondott igent pályamunkámra. Pár nappal később a belügyminiszter megbízott, majd Horn Gyula miniszterelnök 1997. augusztus 1-jén – a pályázati kiírás 5 éve helyett ugyan, de – négy évre kinevezett az RTF élére, illetve következő főigazgatói ciklusomra – akkor már a pályázati kiírásnak megfelelően – (ismételten) négy évre főigazgatói megbízást kaptam Orbán Viktor miniszterelnöktől, amelyet 2005. július 31-ig láttam el.

az akkreditációra való felkészülést, természetesen folytatnunk kellett,²¹ azonban a feladatok – különösen az akkreditáció – végrehajtását tekintve jelentős „határidő-csúszásban” voltunk.

Az előre menekülést választottuk. Az RTF Főiskolai Tanácsa elé terjesztett kéresemre, egyhangú szavazással nyert elfogadást, hogy soron kívüli akkreditációt kérjünk a MAB-tól. Azzal számoltunk, hogy a MAB pozitív döntése esetén mintegy tíz-tizenkét hónap áll úgy a BM illetékesei, mint az RTF rendelkezésére a meglévő hiányosságok kiküszöbölésére.

Róna-Tas András, a MAB elnöke 1997. június 27-én kelt levelében arról tájékoztatott, hogy az RTF akkreditációs értékelése várhatóan ez év őszén kezdetét veszi. A látogató bizottság 1997/1998 tanév tavaszán várható.²²

Az RTF Főiskolai Tanácsa 1998. január 8-án elfogadta a „Küldetésnyilatkozatot”, amely szerves része lett az „Akkreditációs Beadványunknak”.²³ E dokumentumban – többek között – megfogalmaztuk az RTF egyetemmé válásának²⁴ szempontjából alapvetőnek tekinthető fejlesztési stratégiai célkitűzéseket. Az alapvető stratégiai cél mellett – a teljesség igénye nélkül – az oktatást, a személyiségformálást/nevelést, a tudományos kutatást, a hallgatókat, az oktatókat érintő elgondolásokat említettem meg.

Kiemelkedő helyet foglalt el a célok között a hazai felsőoktatás általános, illetőleg a büntetés-végrehajtás, a határőrség, a rendőrség, a vám- és pénzügyőrség speciális elvárásait maradéktalanul teljesítő és a nemzetközi normákhoz is illeszkedő, azzal egyenértékűsíthető oklevelet kibocsátó képzés folytatása, amelyben ötvöződnek a civil felsőoktatás és a tisztképzés értékei, továbbá, amelynek két összetevője, az oktatás és a személyiségformálás/nevelés szoros egységet képez.

Az oktatás fő célkitűzései:

- A főiskolai oktatást a felsőoktatás norma- és kritériumrendszeréhez igazítva, a felsőoktatás által megkívánt oktatói és vezetői, illetőleg hallgatói minőség elérésével végezni.
- Az állam- és jogtudományi oktatás felé nyitott tantervi struktúra kialakítása a mikromoduláris tantárgyfelépítés és a kreditrendszer bevezetése segítségével.

²¹ Korábban jeleztem, hogy neveket csak érdemek mentén említek. Itt szükséges tehát megemlítenem azoknak a nevét, akik már akkor is, amikor még „csak” megbízott főigazgatóként funkcionáltam, helyetteseimként felsorakoztak mellem, és felsővezetői szinten, nem kímélve időt, energiát jelentős mértékben kivették részüket a feladatok ellátásából. Köszönettel tartozom dr. Virányi Gergely hőr. ezredes (ma hőr. dandártábornok) úrnak, dr. Sárkány István r. ezredes (ma r. vezérőrnagy) úrnak, dr. Lőrincz József bv. ezredes (ma bv. dandártábornok) úrnak, dr. Finszter Géza r. ezredes úrnak és dr. Németh Zsolt r. ezredes úrnak.

²² Lásd a MAB 1997/4/XV/1. sz. határozata.

²³ Az RTF-et sürgette az idő. A BM azonban az Akkreditációs Beadvány elküldésének időszakában a Fejlesztési Koncepciót még nem tárgyalta meg. A Beadványban jeleznünk kellett, hogy ennek megtörténte után az aktuális változtatásokat is figyelembe véve a MAB-ot haladéktalanul tájékoztatjuk.

²⁴ Itt jegyzem meg, hogy ilyen elképzelés már a rendszerváltozás előtt is megfogalmazódott. Az 1986-ban hatályba lépett új BM oktatási koncepció is elerendő célként határozta meg az RTF képzésének egyetemi rangra emelését.

- A hallgatói öntevékenységen és a csoportmunkán alapuló, tanuláscentrikus oktatási kultúra művelése a szellemi, szervezeti és technikai feltételek megteremtésével, folyamatos bővítésével.
- Olyan oktatási (tanítási és tanulási) formák, módszerek kialakítása és bevezetése, illetve gyors ütemű fejlesztése, amelyek a robbanásszerű fejlődést átélő informatika hatékony kihasználását célozzák, illetve eredményezik (OLC kialakítása, bővítése, multimédia eszközökkel és szoftverrel való feltöltése, a házi televízió és a számítógéprendszerre alapozott távoktatás stb.).
- Középtávon a hároméves képzési idő változatlanul hagyásával, azonban a megrendelői igények alapján szakonként differenciáltan a féléves/egyéves előképzés bevezetésével az alapfokú ismeretek elsajátításának, illetve a gyakorlati jártaságok kialakításának biztosítása a nappali tagozaton.
- Hosszú távon a képzési idő négy évre történő emelése a nappali tagozaton, és ezzel a felsőoktatási szövetségi, társulási formák kialakításának, hatékony működtetésének elősegítése, illetőleg a megcélzott rendészeti/rendvédelmi egyetemmé váláshoz szükséges első lépések egyikének megtétele.
- A korábban már jól működtetett posztgraduális képzési formák ismételt kidolgozása, korszerűsítése, illetőleg újak bevezetése a megrendelői igények széles körű és magas színvonalú kielégítése érdekében.
- Kölcsönös érdekek mentén (oktatási, kutatási-tudományos) együttműködés kialakítása, illetve szélesebb körűvé tétele – elsősorban – az európai felsőfokú rendészeti képzést folytató tanintézetekkel.²⁵

A személyiségformálás/nevelés fő célkitűzései:

- Olyan önálló, sajátos intézményi arculat, atmoszféra megteremtése, amellyel minden hallgató és oktató azonosul, valamint olyan példaértékű szolgálati és munkarend, fegyelem, alakiság kialakítása és fenntartása, amely a hallgatónak tartást ad, megedzi és hozzászoktatja a tiszti beosztásban rá váró terheléshez.

A tudományos kutatás fő célkitűzései:

- A főiskolai és a rendvédelmi tudományos kapacitások egyesítésével feltárni, rendszerezni, kidolgozni, megteremteni a rendészet/rendvédelem tudományelméleti alapjait, elveit, strukturális és tartalmi elemeit, kutatási területeit, módszereit, eszközeit annak érdekében, hogy a rendészet/rendvédelem önállóul hasson más tudományágaktól és hozzájáruljunk egy önálló hazai diszciplína hazai megalkotásához.

²⁵ Az RTF nemzetközi kapcsolatrendszere jellemzően leírható azzal a kapcsolati hálóval, amelynek folyamatosan bővítésére és tagjaival folyamatos együttműködésre törekedett az intézmény. Idesorolható – többek között – a bukaresti Belügyi Akadémia, a Horvát Rendőr Akadémia, a Moszkvai Belügyi Akadémia, a lengyelországi (Szczytno) Rendőrtiszti Főiskola, a németországi Münsteri Rendőr Vezetőképző Akadémia, a Fürstenfeldbrucki Rendőr Szakfőiskola, a Hildesheimi Rendőr Szakfőiskola, az Oldenbergi Rendőr Szakfőiskola, a Rothenburgi Rendőr Szakfőiskola, a Villingen-Schwenningeni Rendőr Szakfőiskola, a franciaországi Cannes-Ecluses-i Rendőrtiszti Főiskola, a Holland Rendőrákadémia, az angol Kent Megyei Bűnüldözési Akadémia, valamint a Prágai és a Pozsonyi Rendőrákadémiák.

- A tudományos kutatással járuljunk hozzá a büntetés-végrehajtás, a határőrség, a rendőrség, a vám- és pénzügyőrség folyamatos korszerűsítéséhez és ahhoz, hogy valóra válthassák európai integrációs törekvéseiket, és minden szempontból eurokonform, hatékony, gazdaságos szervezetként lépjenek a 21. századba.
- A kutatási prioritások meghatározását és a finanszírozási feltételek előteremtését követően alapkutatások és alkalmazott kutatások elvégzésével fokozni kell a főiskolai oktatómunka hatékonyságát, elősegíteni az oktatók és hallgatók tevékenységét, megalapozni a tudományos képzést és minősítést, elősegíteni a főiskola képzési rendszerének és működésének korszerűsítését, támogatni társulási, szövetségi törekvéseit, támogatni egyetemmé válási szándékát.

A hallgatókkal kapcsolatos fő célkitűzések:

- A nappali tagozaton tanuló hallgatók számának fokozatos növelése, a nappali és levelező tagozatos hallgatók arányának javítása.²⁶
- Együttműködve a megrendelővel, a hallgatók jogállásával, jogaikkal és kötelezettségeikkel, érdekképviselőjükkel kapcsolatos jogszabályok és belső rendelkezések kodifikációját, jogharmonizációját követően a „Főiskola–Hallgató–Megrendelő” viszonyrendszer példaértékű kialakítása és magas szinten tartása.

Az oktatókkal kapcsolatos fő célkitűzések:

- Az oktatói létszám²⁷ optimalizálásával, az oktatók képzettségének, gyakorlati tapasztalatainak szinten tartásával, idegen nyelvi felkészültségének fejlesztésével, pedagógussá válásának intézményi elősegítésével, a tudományos képzés és minősítés lehetőségének támogatásával egy sokoldalú és magas fokú értékeket hordozó oktatói kar létrehozása és megőrzése.

Rá kell mutatni, hogy az RTF sem ekkor, sem később nem zárkozott el a katonai felsőoktatási intézményekkel való – egyenrangú partnerségen alapuló – kapcsolattól. Ez alapvetően a kapcsolódó témák közös kutatásaira, a tudományos minősítésben való részvételre és az egyes metodikák kölcsönös átadására kiterjedő együttműködést ölelte fel.

²⁶ A főiskola a rendszerváltás kezdete óta biztosította az oktatás folyamatosságát. Ezt jelzi, hogy az eltelt hét év alatt összesen több mint 3000 tisztet adott a rendvédelmi szerveknek. Az akkreditációs időszakban a képzés hároméves nappali tagozaton mintegy 760 fős és négyéves levelező tagozaton közel 1700 fős hallgatói létszámmal valósult meg. Az 1993. szeptember 1-jén hatályba lépett felsőoktatási törvény nyomán az RTF másoddiplomás (egy-, illetve kétéves) levelező képzéseit kifizető jelleggel megszüntették. Az 1996/97. tanévben történt diplomaosztás pedig az utolsó mozzanata volt az átmenetileg indított hároméves másoddiplomás levelező képzésnek. 1997-től az RTF átállt a hároméves nappali és a négyéves levelező tagozatos képzésre. Majd a mintegy négy évtizedet megélt főiskolai alapképzés a nappali tagozaton 2008-ban, a levelező tagozaton pedig 2009-ben befejeződött.

²⁷ Az akkreditáció idején az RTF főállású oktatóinak létszáma 156 fő volt, közülük 142 fő rendelkezett oktatói címmel. A tantestületben továbbá 7 fő nyelvtanár és 7 fő szaktanár dolgozott. Az oktatói címek megoszlása a következő volt: 10 fő főiskolai tanár, 22 fő docens, 72 fő adjunktus, 38 fő tanársegéd. Az oktatók sorában 128-an egyetemi, 28 pedig főiskolai végzettséggel rendelkeztek. A főiskolán 19 fő tudományos minősítéssel rendelkező oktató (1 fő akadémia doktor, 18 fő kandidátus) dolgozott. Az oktatók megoszlása alkalmazási jogviszonyok szerint 68 fő hivatásos és 88 fő közalkalmazott volt. Az oktatói kar stabilitást mutatott, létszámhiány nem volt.

Az 1997/98. tanévben megtörtént az RTF intézményi akkreditációja. A MAB Plénümának 1999-ben hozott határozata szerint az intézmény tovább folytathatja képzési és kutatási tevékenységét, mert az RTF valamennyi szaka sikerrel „vette” az akadályt. A szakok erős, illetve megfelelő minősítést kaptak a soron következő 2008/2009. tanévi program akkreditációig.

A Belügyminiszter RTF-en tartott évezred végi vezetői értekezletén a fentiekkel együtt – többek között – már jelenthettem azt is, hogy:

- A képzésben érintett rendvédelmi szervek országos parancsnokságaival az 1998-as év folyamán együttműködési megállapodásokat kötöttünk.
- Az RTF-en ebben az időszakban az oktatás kilenc szakon folyt. Bűnügyi, közrendvédelmi, közlekedési, igazgatásrendészeti, büntetés-végrehajtási, gazdaságvédelmi, határrendészeti, vámigazgatási, pénzügynyomozói szakon²⁸ lehetett felsőfokú szakképesítést szerezni.²⁹ Az alapképzés mellett a képzés posztgraduális formáit az 1998 tavaszától az intézménybe visszahelyezett Rendőrtiszti Főiskola Rendészeti Vezetőképző, Továbbképző és Kutatóintézete (RTF RVTKI) látta el, amely fontos színtere volt a rendvédelmi tisztek intézményesített, tervszerű szakmai továbbképzésének, vezetőképzésének, a rendvédelmi szervekhez kerülő civil diplomások felsőfokú szakmai képzésének, valamint a rendészeti alap- és alkalmazott kutatások koordinálásának.
- Az érintett időszakban összesen 61 témában folyt kutatás, amelyekből 20 témát a Rendészeti Kutatóintézet, 41 témát pedig a tanszékek gondoztak. A következő évi kutatási terv 102 téma kutatását irányozza elő.³⁰
- Távlati célkitűzéseink között pedig megfogalmazhattuk, hogy a főiskola a rendvédelmi oktatás mellett, a rendészeti tudományos kutatás centrumává váljék.
- Kiadták a főiskola minőségbiztosítási irányelveit, amelyekben alapvető követelményként fogalmaztuk meg, hogy az RTF-en folyó oktató- és nevelőmunka minőségének biztosításában elsődlegesnek kell tekintenünk a fenntartó és a rendvédelmi szervek szakmai követelményeit.

Talán az eddigiekből is kiderül, hogy ebben az időszakban az RTF életében a súlyponti kérdés az volt, hogy maradhat-e intézményünk a honi felsőoktatás berkeiben, sikerül-e az előrehozott akkreditáció, volt-e értelme annak, hogy kockáztattunk? Azonban nem hagyható említés nélkül, hogy az RTF mindennapi élettevékenységének (oktató-, ne-

²⁸ Meg kell jegyezni, hogy a szakok száma tovább bővült. Még 1999-ben kormányrendelet született, amely biztosította – a rendőrség egyébként hosszú idő óta jelentkező képzési igényének teljesítéseként – a gazdaságvédelmi szak 2000-ben történő indítását. 2003-tól pedig katasztrófavédelmi, illetve 2006-ban magánbiztonsági szakiránnyal bővült az RTF képzési kínálata.

²⁹ A képzés két tagozaton folyt. A nappali tagozaton 2880 órás (6 féléves) órakeretben, amelyhez hozzáadódott a képzési időszakot megelőző 5 hét időtartamú alapképzés, valamint az első és második év befejezését követő 1-1 hónapos kötelező szakmai gyakorlati idő. A levelező tagozaton 610 órás (8 féléves) keretben alapul véve kellett a diploma megszerzéséhez szükséges ismereteket közvetíteni a hallgatónak.

³⁰ Tudományos fokozattal ekkor 16 főállású munkatársunk rendelkezett. Fokozat megszerzésére irányuló képzésben pedig 19 főállású személy vett részt.

velő-, kutatómunka) zavartalan biztosítása mellett több, egyébként nem kis horderejű feladatot is megoldottunk. E helyt csak felsorolásszerű említésükre adódik lehetőség.

Az akkreditációt követően – a MAB-határozatnak megfelelően – a nappali és a levelező tagozaton egyaránt kötelezővé vált a középfokú „C” típusú, szakmai anyaggal bővített nyelvvizsga, amely kijelölte a nyelvi képzés területén soron következő feladatainkat.

Rugalmasan készen álltunk új ismeretanyagok – például áldozatvédelem vagy ki-sebbségek védelme – befogadására és az oktatásba történő beépítésére. Ez utóbbival összefüggésben, megkezdtük a roma kultúrkörbe tartozó ismeretek átadását.

Körvonalazódott annak lehetősége, hogy a főiskola előkészíti és bevezeti a civil szféra biztonsági, személy- és vagyónyelmi felsőfokú szakembereinek képzését is.

Az RTF nemzetközi szintéren való elismertségének jeleként tagja lett a két évente más-más országban megrendezett Közép- és Kelet-európai Rendőrákadémiák Rektori Konferenciájának. Intézményünk nevében a soron következő V. Konferenciát 1997. szeptember 24–26-ra magam hívhattam össze Budapestre.³¹

De ebben az időszakban került többek között sor:

- a levelező tagozat Gellért-hegyről (Alsóhegy út) RTF-re költöztetésével összefüggő – különösen a gazdasági igazgatóság állományára jelentős többletterheléssel járó – logisztikai feladatok végrehajtására;
- 1999 márciusában az „50 éves a Rendőrtisztképzés” jubileumi rendezvényeinek a lebonyolítására;
- a korábban megszüntetett osztályfőnöki rendszer visszaállítására.

Az ezredforduló utáni öt év történései

A 20. század utolsó évében megtörtént sikeres intézményi akkreditáció természetesen rámutatott azokra a hiányosságokra is, amelyek pótlására hosszabb-rövidebb határidő kitűzésével kötelezték a főiskolát. Az akkreditációra való felkészülés önmagában is feszített munkatempót kívánt. Annak tudata, hogy az RTF felsőoktatási intézmény maradhat, megnyugvást hozott ugyan a főiskolai közösség számára, azonban az előttünk álló feladatok vonatkozásában kisebb munkaterhelésre a 21. század küszöbére érve sem számíhattunk. A felsőoktatási „létből” fakadó mindennapi feladataink mellett számos tennivalónk adódott az irányító főhatóság által – jogszabályokból eredő jogosítványaik

³¹ A konferencia témája: „Átalakuló rendőrség a demokratikus jogállamban” volt. A tanácskozáson hazánkkal együtt 14 ország rendőrségi felsőoktatási intézményének rektora vett részt (Nagy Britanniából, Ausztriából, Belorussziából, Csehországból, Hollandiából, Lengyelországból, Litvániából, Németországból, Oroszországból, Szerbiából, Szlovákiából, Szlovéniából, Ukrajnából). Az egyébként német kezdeményezésre öt évvel korábban létrejött rektori fórumon a szűkebb régió mellett – amint látható – mindig megjelentek nyugat-európai országok is. A budapesti tanácskozás fontos állomása volt annak a folyamatnak, amelynek célja az euroatlanti csatlakozás ütemének megfelelően az volt, hogy a jövőben egy-séges, az egész európai térséget átfogó szakmai együttműködés alakuljon ki az érintett oktatási intézmények között.

érvényesítése érdekében – meghatározottaknak való megfelelés miatt is.³² A BM feladatszabása és a Magyar Akkreditációs Bizottság határozata alapján a sikeres akkreditációt követően feladattervet adtam ki a meghatározottak eredményes végrehajtása érdekében. E feladatokat az RTF kollektívája időarányosan teljesítette. Így többek között:

- A nappali és a levelező tagozatok első évfolyamain már korszerűsített tanterv alapján végeztük az oktató munkát.
- A tantervben meghatározott, illetve a tanórarenden kívüli speciális kollégiumokkal és tájékoztatókkal a képzés időtartamát és a hallgatók napi elfoglaltságát fel emeltük. A hallgatók terhelésének további fokozását eredményezte, hogy a tanórák időtartamát 45 percre emeltük.
- Az idegen nyelvi képzés hatékonyságát tovább fokoztuk. Amint erre korábban már utaltam, a záróvizsgára bocsátás feltétele a szakmai anyaggal bővített, „C” típusú, középfokú nyelvvizsga letétele lett.
- Elemeztük az euroatlanti integrációhoz való csatlakozásból eredő követelmények, ismeretek megjelenését a főiskola irányító és képzési dokumentumaiban. A levont következtetések alapján kiegészítettük a főiskola küldetésnyilatkozatát, fejlesztési stratégiáját. Tantárgyainkat a szükséges európai uniós, illetve NATO-val kapcsolatos témákkal, kötelező és ajánlott irodalmakkal kiegészítve, szakonként eltérő mélységben mindkét tagozaton és minden évfolyamon oktattuk.
- A BM Oktatási Főosztályával – később Főigazgatóságával – továbbá a képzésben érdekelt rendvédelmi szervek országos vezetőivel és más képviselőivel a főiskola vezetése folyamatos, illetve rendszeres kapcsolatot tartott. Az együttműködést egyebek között például a közös kutatások elvégzésére, az oktatásban és vizsgáztatásban való közreműködésre, az oktatói állomány szakmai továbbképzésére, a hallgatók szakmai gyakoroltatására, a hallgatói létszám kialakítására is kiterjesztettük.
- Több jogi karral (PTE ÁJK, ME ÁJK, SZTE ÁJK, ELTE ÁJK) és az Államigazgatási Főiskolával alapos előkészítést követően megkötöttük a közös, tudományos kutatások, átoktatások, oktatásmódszertani tapasztalatok cseréjét és a folyamatos információáramlást célzó együttműködési megállapodásokat.

³² Nem lenne teljes a kép, ha nem említenék néhány olyan problémát, amely nehezítette alapfeladataink (az oktatás-nevelés, kutatás) elvégzését. Már az ezredfordulót megelőzően is érzékelhető volt a helyszűke. A létszámnövekedéssel ellentétes irányú változásként a főiskola – mint utaltam rá – elveszítette az Alsóhegyi úti objektummal a teljes levelező tagozat tantermeit és kollégiumát, amit nem sikerült maradék nélkül kompenzálni. 2002-ben már az ötödik tanévet teljesítettük úgy, hogy évfolyam-előadásokat tartottunk a főiskola éttermében is. Az objektum szűkössége tovább fokozódott az új szakok hallgatóinak és új tanszékek oktatóinak, dolgozóinak belépésével. Mindezek következtében a tanszékeken, az oktatási termekben és a kollégiumban egyaránt nagy volt a zsúfoltság. Az új évezred kihívásaira a főiskola részben a múlt század technikájának birtokában készítette fel hallgatóit, az előadók, tantermek állapota és technikai felszereltsége jórészt elavult (ez alól a nyelvi laboratórium, a számítástechnikai és közlekedési kabinet képeztek kivételt). Nem volt saját lőterünk, uszodánk, gyakorlótereink és gyakorlópályáink. A főiskola épületeinek állaga az anyagi források hiánya miatt el nem végzett felújítások következtében folyamatosan romlott. A kommunális helyiségek száma kevés volt, és a meglévők egy részének minősége kritikán aluli volt.

Megvizsgáltuk a Zrínyi Miklós Katonai Akadémiából 1996-ban Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemre vált intézménnyel való együttműködés lehetőségét.³³ Az RTF álláspontját hűen tükrözi Finszter professzor idevágó gondolata, miszerint: a világ új kihívásai valóban komoly feladatok elé állítják a honvédelmet és a rendvédelmet egyaránt. A jelek arra utalnak, hogy a jó megoldásokat e két szakma képviselőinek saját kompetenciájukban kell megtalálniuk, ami nem zárja ki a szoros együttműködést, de a munkamegosztást inkább erősíteni, és nem fellazítani szükséges.

Létrejött az RTF Tudományos Tanácsa, amely hatékonyan segítette a főiskola vezetésének és Főiskolai Tanácsnak a tudományos élet irányítására vonatkozó döntéseit. Az oktatói kar minőségi mutatóinak javítása, tekintélye növelése érdekében is fokoztuk a tudományos tevékenységet. Az oktatók publikációs aktivitása növekedett. 2003-ig újabb 13 fő tudományos fokozatot szerzett főiskolai tanárral növekedett a minősített oktatók száma.

- Az RTF tudományos munkáját illetően kedvező, marketingorientált szemléletváltás volt tapasztalható. A rendszerbe állított fejlesztési csoport egyre növekvő hatékonysággal látta el a kutatásszervezési, a hazai és nemzetközi kapcsolatfejlesztési és pályázati feladatokat.
- A rendvédelmi szervezetekkel való kutatási együttműködés kiszélesítésével növeltük a főiskola által kutatott témák számát, ezen belül az alkalmazott kutatások arányát.
- Felértékelődött az RTF Tudományos Diákköri Tanácsának – mint a főiskola tudományos diákkörei vezetőinek konzultatív tanácskozó testületének – szerepe, különösen az országos diákköri vetélkedőkre felkészülés időszakában.
- A nemzetközi folyamatokhoz kapcsolódva külföldi partnerek (ILEA, KERA, AEPC³⁴, PFA, LSOP) támogatásával kezdeményeztük a rendvédelem tudomány-

³³ A honvédelem stratégiai felülvizsgálata keretében már nem először vetődött fel a ZMNE és az RTF integrációjának kérdése. A rendszeresen visszatérően, ismételten „felmelegített” – ZMNE és RTF integráció – kérdésében a tudomány jeles képviselői is állást foglaltak. Így például az RTF rendszertani platformjáról, a rendszertudományokról, valamint a jogi és igazgatási képzési területről Korinek László úgy fogalmazott, hogy egyre inkább a civil társadalomhoz és a közigazgatáshoz kell közelítenünk. Katona Géza szerint pedig a hadtudományokat és a rendszertudományokat – bár az előbbiektől sokan megkísérik – tilos összeválni, mert beláthatatlan következményekkel járhat. Meggyőződésünk szerint a honvédség, illetve a rendészeti szervek alkotmányos jogállása, eltérő rendeltetése és feladatrendszere, az általuk alkalmazott eszközök és eljárások, a tisztekkel szemben támasztott követelmények és elvárások a „fegyveres erő”, illetve a „rendvédelmi szervek” tisztjeinek tudat- és érzésvilágában objektíven és szükségszerűen létező különbségeket, eltérő identitástudatot, mentalitást, szakmai és vezetői felkészültséget igényelnek, követelnek. Az RTF-nek mindezekre való tekintettel, mindenképp és döntően a jogász- és az igazgatási képzéssel meglévő kapcsolatait kell megőriznie és fejlesztenie. Ezzel együtt a ZMNE sorozatosan visszatérő, támadólagos kezdeményezéseire az RTF továbbra is konstruktív és korrekt partnerséget ajánlott és várt a ZMNE-től. Birva a BM vezetésének támogatását határozott álláspontunk volt, hogy az RTF a jövőben is a belügyminiszter közvetlen felügyelete alá tartozó, autonóm felsőoktatási intézményként, maradéktalanul megfelelvén az eurokompatibilitás követelményeinek, saját alapjain tovább fejlődve működjék. *Kiemelem és nyomatékosan hangsúlyozom, hogy az NKE megalakulásával – ezt az elmúlt évek egyértelműen igazolják – a két „egyenrangú” Kar (HHK és RTK) együttműködése partneri, és a képzés valamennyi területén példamutató.*

³⁴ Az RTF – jelentkezését követően – tagja lett az Európai Rendőrtiszt Főiskolák Szövetségének (*Association of European Police College*), olyan, vezető beosztású rendőrtiszteket képző intézményként, amelynek országa 1950. november 4-én Rómában aláírta az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményt. Emellett továbbra is fenntartottuk tagdíjas kapcsolatunkat az Európai Rendőr Akadémiával, a CEPOL-lal (*Collège européen de Police*).

elméleti alapjainak, elveinek, strukturális és tartalmi elemeinek fogalmi tisztázását, tudomány-rendszertani helyének kijelölését.

- Az oktatók publikációs lehetőségeinek kiszélesítése, a kutatási eredmények oktatásba való bevitelének felgyorsítása érdekében újraindítottuk a korábban gazdasági okokból szünetelő főiskolai periodikáinkat az Új Rendészeti Tanulmányokat és a *Főiskolai Figyelőt*, valamint bevezettük a felsőoktatási intézményekben rendszeresített „Acta” mintájára a *Rendvédelmi Füzetek* kiadványt, illetve a *Magyar Rendészetet*.
- A felsőoktatásban követelményként meghatározott minőségbiztosítás keretében megtörtént a teljesítménymérés helyzetfelmérése, elemzése, illetve a tapasztalatok alapján továbbfejlesztették az oktatói teljesítmények mérési, minősítési elveit, módszertanát.
- Az RTF Főiskolai Tanácsa elfogadta a nevelési célok elérése érdekében kidolgozott nevelési programot.
- A polgári pályázók első tanévet követő hivatásos állományba vétele erősítette a hallgatók kötődését az adott szakhhoz, az adott megrendelőhöz és a főiskolához is, kedvező feltételeket teremtett a gyakorlatias tisztképzéshez, azon belül a parancsnoklási készség fejlesztéséhez, a tudat- és magatartásformáláshoz.³⁵
- A tantervbeni módosulásokkal és a hangsúlyeltolódások révén a korábrinál nagyobb szerepet kapott a képzésben a parancsnoki munkára történő felkészítés – a büntetés-végrehajtási és a határrendészeti szakokhoz hasonlóan – a rendőri szakokon is (különösen a közrendvédelmi és a közlekedésrendészeti szakon).
- A gyakorlati foglalkozások számának növelésében, a gyakorlatias módszerek alkalmazásában, illetve a szakmai szervek lehetőségeinek jobb kihasználásával is kifejezésre jutott az a törekvés, hogy az RTF ne csak „ügyintézőket”, hanem munkatársaik tevékenységét is tervezni, szervezni, ellenőrizni, segíteni, irányítani tudó, értük felelősséget vállalni képes vezetőket, parancsnokokat képezzen.

Feldolgoztuk a BM hároméves fejlesztési koncepcióját, és ennek, illetve a főiskola korábban elfogadott küldetésnyilatkozatának és fejlesztési stratégiájának alapján véglegesítettük az RTF hároméves fejlesztési koncepcióját.

A BM 2003-ban elrendelte az RTF átfogó ellenőrzését. A 2005-ös visszatérő ellenőrzés megállapította az átfogó ellenőrzés alapján készített intézkedési tervünkben foglaltak időarányos végrehajtását.

³⁵ E tanulmány által tárgyalt időszakban egyébként „változatos” képet nyújtott a hallgatói jogviszony, illetve ennek változásai. A részletekbe nem bocsátkozva, a következőket jegyzem meg. A levelező munkarendben tanulók – tekintettel arra, hogy nem a polgári életből kerültek az RTF-re – alapvetően hivatásos állománybeliek voltak. Ez jellemző volt a „zártpályás” beiskolázású szakok nappali tagozatos hallgatóira is. Egyéb vonatkozásban pedig (döntően polgári pályázók esetén) az eltelt mintegy tíz év alatt – itt nem részletezendő okok, illetve szabályozók mentén – megjelent az ösztöndíjas, próbaidős hallgatói jogviszony is. 2004-ben pedig már tényként kellett kezelnünk, hogy az állomány összetétele gyökeresen megváltozott. Nincsenek hivatásos osztályaink (közrendvédelmi, közlekedésrendészeti, büntetés-végrehajtási), és mindössze kettő hivatásos, kettős jogállású hallgató volt a 166 fős, ösztöndíjas évfolyamban. Magam is osztom azt az álláspontot, miszerint komoly vívmányként értékelhető az erre nyitott szakokon a nappali munkarendben tanuló hallgatók – később, már az NKE időszakában történő – kettős jogállásának a bevezetése.

Az uniós csatlakozásunkat megelőző években már hazánkban sem lehetett kérdéses, hogy a rendészeti tisztképzés feladataira jelentős hatást gyakorol az, hogy Európa egyesülésének folyamatában a nemzeti szempontok veszíthetnek a jelentőségükből, s egyre inkább számítani lehet az európai dimenzió érvényesülésére.

2004. május 1-jén hazánk az Európai Unió teljes jogú tagjává vált, de az RTF egyetemmi válása szempontjából is több kiemelkedő fontosságú esemény történt. Már ebben a hónapban „felpörögtek” az események. Az RTF Főiskolai Tanácsa május 12-én elfogadta *A Bolognai Folyamat adaptációja az RTF-n* című előterjesztést. Május 14-én pedig felterjesztettük a MAB-nak – bírva a BM és a megrendelő szervek támogatását – a felsőoktatási alapszakokhoz szükséges szakalapítási beadványt. A MAB a 2004. szeptember 29-én hozott határozataival támogatta a bűnügyi igazgatási, illetve a rendészeti igazgatási alapszak képzési és kimeneti követelményeinek (a szakalapításoknak) az engedélyezését.³⁶

A tudományos kutatással összefüggő elvárások kapcsán – akár csak korábban – folyamatosan érzékelhettük, hogy a BM, valamint a képzési profilunkban érintett rendészeti szervekkel szemben megnövekedett minőségi követelmények miatt a főiskola tudományos tevékenységének a rendészeti képzés minőségének biztosítását és tudományos megalapozottságának fejlesztését kell szolgálnia. Ezért a képzés minőségének magas szintű biztosítása mellett arra törekedtünk, hogy kutatási eredményeink minél hamarabb jussanak el a végrehajtókhoz, járuljanak hozzá a rendészeti szervek gyakorlati tevékenységének közvetlen támogatásához. Kijelöltük a középtávú kutatási prioritásokat, amiben – hazánk uniós csatlakozásából fakadóan – kitüntetett szerepet kaptak a BM hároméves fejlesztési koncepciójához, valamint a hazai kriminálpolitikai és rendészeti koncepcióhoz kapcsolódó kutatási feladatok.³⁷

Tudományos-kutató tevékenységünknek lendületet adott, hogy sikerrel zárult a rendészettudomány önállósulására irányuló – több éve elhúzódó – folyamat. E folyamatnak egyik jelentős állomása volt 2003 novemberében a Magyar Tudomány Napja alkalmából rendezett Nemzetközi Tudományos Konferenciánk, amelyet annak szellemében rendeztünk meg, hogy elérjük a rendészettudomány önálló diszciplínaként történő elfogadtatását, illetve a Magyar Tudományok Akadémia tudományági

³⁶ Ezek birtokában az RTF Tanácsa 2005. februárban elfogadta, majd ezt követően benyújtottam a felsőoktatási alapképzési szakok 2006/2007. tanévtől történő szakindítási kérelmét. A képzés a nappali tagozaton hároméves, a levelezőn négyéves. Bűnügyi igazgatási alapszak szakirányai: bűnügyi nyomozó, gazdaságvédelmi nyomozó, pénzügyi nyomozó szakirány. Rendészeti igazgatási alapszak szakirányai: büntetés-végrehajtási, határrendészeti, igazgatásrendészeti, katasztrófavédelmi, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, vám- és jövedéki igazgatási szakirány. Tudomásul vettük tehát, hogy a jövőbeli Bűnügyi igazgatási szakunkon a bűnügyi nyomozó, a gazdaságvédelmi nyomozó és a pénzügyi nyomozó szakok, illetve a Rendészeti igazgatási szakon a büntetés-végrehajtási, a határrendészeti, az igazgatásrendészeti, a katasztrófavédelmi, a közlekedésrendészeti, a közrendvédelmi és a vámgazgatási szakok szakirányokká válnak. Megértettük, hogy a főiskolai szakoknak a jövőbeli szakiránnyá válása egyenes következménye a bolognai követelményeknek megfelelő szakzámcsökkentésnek és szakintegrációnak. Tudtuk, hogy ez egyáltalán nem jelent visszalépést a képzési célokban, követelményekben, összességében a főiskolán folytatott rendészeti tisztképzés minőségében és rangjában, hiszen a rendészeti felsőoktatás a jogi és igazgatási képzési területen, az igazgatási képzési ágba illesztett, korszerűsített rendészeti képzési programokat fogja össze.

³⁷ 2003-ban a főiskola oktatói (kutatói) közül 34 fő rendelkezett tudományos fokozattal és 12 fő vett részt szervezett vagy egyéni PhD-képzésben. Még ebben az évben szervezetileg megújult a Rendőrtiszti Főiskola Tudományos Tanácsa, amelynek munkájában már minden tanszék képviseltette magát.

besorolási rendszerébe való elhelyezését. Az Akadémia IX. osztálya kész volt befogadni és gondozni a rendészettudomány területén keletkezett disszertációkat, kutatási eredményeket.³⁸

Az RTF mint gesztor háttérintézmény bázisán 2004. május 24-én – több tagozattal – megalakult a Magyar Rendészettudományi Társaság.³⁹ Az MRTT megalakulásával néhány év előkészítő munkája érett be. Újabb néhány év múlva további – jelentős – adósság, „törlesztésére” került sor a rendészet(tudomány) felé. Az MRTT főtítkára „rendészettudományi bizottság” létrehozására – az MTA elnökéhez, főtítkárához és a IX. Osztály elnökéhez – benyújtott javaslata meghallgatásra talált. Később, már főigazgatói megbízásom lejárta után, 2007-ben létrejött az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya Rendészettudományi Bizottsága (2012-től Állam- és Jogtudományok Bizottsága Rendészeti Albizottsága). Az RTF 2005. évi kutatási tervének összeállításakor pedig már messzemenően figyelmet kaptak az MRTT kutatási elképzeléseiben szereplő projektek.

Kiemelést érdemel, hogy 2005-ben az RTF Rendészeti Vezetőképző, Továbbképző és Kutatóintézete átszervezéssel a BM Oktatási Főigazgatóság irányítása alá került.

Az évtized közepére a társadalom életére jelentős hatással lévő folyamatok, többek között a globalizáció, a jogharmonizációs kötelezettségek, a nemzetközi szervezett bűnözés fokozatos térhódítása, új bűnözési formák (például kiberbűnözés) megjelenése jelentős kihívást támasztottak a – nem csak a honi – rendvédelmi szervezetek elé. Ezek egyúttal meghatározták azokat a főbb kérdéseket, fejlesztési irányokat, amelyekre a rendészeti felsőfokú képzésnek adekvát válaszokat kellett adnia.⁴⁰

2015. július 31-én lejárt második főigazgatói ciklusom. Örömmel töltött el, hogy azok közé sorolhatom magam, akik úgy foglalhatták el a Rendőrtiszti Főiskola vezetői székét – akár parancsnokként, akár főigazgatóként –, mint akik annak idején Györök Ferenc rendőr vezérőrnagy, az RTF alapító parancsnoka meghívására maradtak az intézményben. A törvény által engedélyezett nyolc évig tartó vezetői periódusomat követően az RTF irányítását a főigazgatói beosztásra kiírt pályázat nyerteseként – korábban nyolc évig az RTF főigazgatójának oktatási helyettesi beosztásban mellettem szolgáló – dr. Sárkány István r. dandártábornok (később r. vezérőrnagy) úr vette át. Az új főigazgató (majd főiskolai rektor) megújuló energiával vetette bele magát a soron következő feladatok elvégzésébe. Erre szükség is volt, hiszen – amint erre korábban már utalás történt – a bolognai folyamatból adódó kötelezettségek értelmében, a korábbiaktól eltérően, 2006-tól (felmenő rendszerben) a rendészet területén már a „korszerű” – lineáris és többciklusú – felsőoktatási tevékenységet folytató

³⁸ Nem szabad megfeledkezni Szabó András akadémikus, alkotmánybíró – a rendészettudomány (rendőrtudomány) akadémiai befogadása, elismertetése érdekében végzett – tevékenységéről, elévülhetetlen érdemeiről.

³⁹ Elnöknek Korinek László akadémikus, főtítkárnak dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy lett megválasztva.

⁴⁰ A legfontosabbakat kiemelve: folyamatos feladat a tantervek változó igényeknek megfelelő felülvizsgálata, aktualizálása, az oktatásmódszertan fejlesztése, a rendőri cselekvés tanának (a rendőrtudományoknak) folyamatos, magas színvonalú, nemzetközileg is elismert, a gyakorlatban hasznosítható eredményeket felmutató művelése.

intézmény irányítása vált feladattá.⁴¹ A korábbi értékek megőrzése mentén a továbblépés, egyúttal a minőség biztosítása komoly kihívást jelentett. Az előttünk sorjázó tennivalók komoly felelősséget róttak úgy az RTF új vezetésére, mint állományára.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- 20 éves a Rendőrtiszti Főiskola. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 1991.
- Budaházi Árpád (szerk.): *Jubileumi évkönyv. 40 éves a Rendőrtiszti Főiskola 1971–2011.* Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2011.
- Czéh György – Őrsi Lászlóné (szerk.): *Tények és képek a rendőrtisztképzés történetéből.* Budapest, BM Könyvkiadó, 1988.
- Illés György (szerk.): *Jubileumi évkönyv. 30 éves a Rendőrtiszti Főiskola 1971–2001.* Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2001.
- Tóth Nikolett Ágnes: *45 éves a rendészeti felsőoktatás.* Budapest, Dialóg Campus, 2019. Online: <https://tudasportal.uni-nke.hu/tudastar-reszletek?id=123456789/6926>
- Virányi Gergely: *Határőrizeti és határrendészeti tisztképzés 1903–2011.* Budapest, Dialóg Campus, 2019. Online: <https://tudasportal.uni-nke.hu/tudastar-reszletek?id=123456789/13022>

Emlékeztetők, előterjesztések, tájékoztatók, jelentések, tervezetek, jegyzőkönyvek (mint nem minősített források)

- A MAB 1997/4/XV/1. sz. határozata
- A rendészeti Felsőoktatás Korszerűsítésének koncepciója (tervezet) (1994. május)
- Előterjesztés a Rendőrtiszti Főiskola (RTF) munkájáról (1996. október 15.)
- Intézkedés az intézményi akkreditációs eljárásra történő felkészülés feladatainak végrehajtásáról (1996. május 9.)
- Összefoglaló Beszámoló Jelentés a Rendőrtiszti Főiskola 1994. évi munkájáról (1994. december 18.)

Jogi források

1993. évi LXXX. törvény a felsőoktatásról
1996. évi XLV. törvény a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról

⁴¹ Az EU-kompatibilis rendészeti felsőoktatás első képzési fókuszában, az alapképzésben felsőoktatási alapfokozatot (BA) és felsőfokú rendészeti szakképzettséget lehet szerezni. Az erre épülő második képzési fókusz, a mesterképzés, mesterfokozatot (MA) és az azt igazoló rendészeti mesteroklevelet biztosít. A bolognai rendszerű képzésben – mint arra már utaltam – a korábbi bünyügyi nyomozó, gazdaságvédelmi nyomozó és pénzügyi nyomozó szakok a *Bünyügyi igazgatási szak* szakirányaivá váltak, a *Rendészeti igazgatási szak* szakirányaivá pedig a korábbi büntetés-végrehajtási, a határrendészeti, az igazgatásrendészeti, a katasztrófavédelmi, a közlekedésrendészeti, a közrendvédelmi és a vámigazgatási szakok váltak. Még 2005 decemberében engedélyezte a MAB a rendészeti igazgatási alapszak biztonsági szakiránnyal való kiegészítését, egyúttal az RTF-n történő indítását. A szakirányokon 2006/2007. tanévtől kezdődhetett a képzés. A BA-szakokon megszerezhető képesítések (a választott szakirányra utalva): bünyügyi igazgatási szervező, rendészeti igazgatási szervező. Az alapképzésben megszerzett képesítés birtokában a végzettek hivatásos tisztként, köztisztviselőként vagy közalkalmazottként kezdhették meg szolgálatukat.

ABSTRACT

The Training of Commissioned Law Enforcement Officers at the Police College (1996–2005)

Béla BLASKÓ

The author provides a picture of the life of the College of Police Officers (RTF), of which he was its director from 1997 to 2005, spanning the last five years of the 20th century and the first five years of the 21st century. Previously, he himself was a full-time student at the institution, graduating with honours (so-called 'red degree'). He served as head of department and institute at the RTF and the successor Faculty of Law Enforcement (RTK) of the University of Public Service for decades, and from 2012 to 2015 he was the deputy dean of education at RTK. In his writing, he touches on the main stages of the path leading to the first - and at the same time successful - accreditation competition of the institution, through which the RTF could become an officially recognised, integral part of the Hungarian higher education system. Taking into account the possibilities provided by the size constraints, we are talking about another process worth highlighting in the life of the College, which received the Hungarian Law Enforcement Society as a gestor at the time of its establishment, as well as changes compared to previous periods.

Keywords: accreditation, 50 years of police officer training, basic documents, Police Officers' College, Hungarian Law Enforcement Society